

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Stomatologia zachowawcza z endodoncją	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny (KLD)
Specjalność	Nie dotyczy
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarna/ niestacjonarna
Rok studiów /semestr studiów	IV / semestr VII i VIII
Liczba przypisanych punktów ECTS	11 (semestr VII-5, semestr VIII-6)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Wykłady 27h, ćwiczenia 168h, seminaria 12h Semestr VII: W: 15h, Ćw: 84h, Sem: 6h Semestr VIII: W: 12h, Ćw: 84h, Sem: 6h
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się	- zaliczenie na ocenę: ☒ opisowe ☒ testowe ☒ praktyczne ☒ ustne ☐ zaliczenie bez oceny - egzamin końcowy: ☐ opisowy ☐ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	dr hab. n. med. Alicja Nowicka, prof. PUM
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	Stomatologia Zachowawcza: dr hab. n. med. Ryta Łagocka Endodoncja: dr hab. n. med. Damian Lichota
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej i Endodoncji al. Powstańców Włkp. 72, 70-111 Szczecin tel.: 91 466 16 48 e-mail: zstzach@pum.edu.pl
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-medycyny-i-stomatologii/katedra-i-zaklad-stomatologii-zachowawczej-i-endodoncji
Język prowadzenia zajęć	polski

*zaznaczyć odpowiednio, zmieniając na

Informacje szczegółowe

Cele zajęć	<p>Głównym celem kształcenia jest przygotowanie kompetentnych lekarzy dentystów do stomatologicznego leczenia osób dorosłych.</p> <p>Szczególny nacisk kładzie się na nabycie przez absolwenta umiejętności myślenia klinicznego, badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, postępowania diagnostycznego i prowadzenia diagnostyki różnicowej.</p> <p>Przyswojona szczegółowa wiedza na temat prawidłowej budowy, funkcji oraz etiologii, patologii i objawów chorób narządu żucia a także poznanie nowoczesnych technik diagnostycznych i metod leczenia, umożliwi absolwentowi skuteczne postępowanie terapeutyczne w wybranych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi u osób dorosłych.</p> <p>Dodatkowo, nabyta umiejętność doboru i wdrażania różnych metod profilaktyki schorzeń jamy ustnej i całego układu stomatognatycznego, szerzenia oświaty zdrowotnej i propagowania wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych pozwoli na indywidualne planowanie postępowania profilaktyczno- leczniczego, realizację i ocenę programów dla osób z grupy wysokiego ryzyka próchnicy i innych chorób narządu żucia.</p> <p>Absolwent przyswaja wiedzę na temat wzajemnych powiązań między medycyną ogólną a stomatologią, wpływu chorób ogólnych i metod ich leczenia na postępowanie stomatologiczne oraz nabywa umiejętności rozpoznawania objawów chorób ogólnoustrojowych manifestujących się w jamie ustnej. Podejmuje stosowne stomatologiczne postępowanie lecznicze przed zabiegami operacyjnymi, radioterapią i chemioterapią .</p>	
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	<p>Znajomość budowy i funkcji układu stomatognatycznego. Znajomość podstaw i zasad dezynfekcji , sterylizacji i postępowania aseptycznego. Znajomość wyposażenia gabinetu stomatologicznego, działania sprzętu, zastosowania instrumentarium. Znajomość składu, właściwości, przeznaczenia podstawowych grup leków i materiałów stosowanych w leczeniu stomatologicznym. Znajomość podstawowych zasad leczenia ubytków próchnicowego pochodzenia. Znajomość podstawowych zasad leczenia endodontycznego. Znajomość zasad ergonomii i bezpieczeństwa pracy.</p>
	Umiejętności	<p>Pracuje w gabinecie stomatologicznym z uwzględnieniem ergonomii i bezpieczeństwa pracy. Opracowuje i wypełnia ubytki próchnicowe u pacjentów. Opracowuje i wypełnia kanały korzeniowe w zębach fantomowych. Dobiera, zarabia i stosuje odpowiednie materiały i leki.</p>
	Kompetencji społecznych	<p>Nawyki samokształcenia, umiejętność nawiązywania kontaktu z pacjentem.</p>

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku)	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	zna zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju	K_F.W03	TS, W, S
W02	zna objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi z uwzględnieniem grup wiekowych	K_F.W05	TS, W, S
W03	zna zasady postępowania w przypadku chorób miążgi i mineralizowanych tkanek zębów oraz urazów zębów i kości twarzy	K_F.W07	TS, W, S
W04	zna zasady postępowania w przypadku chorób okołowierzchołkowych	K_F.W08	TS, W, S
W05	zna morfologię jam zębowych i zasady leczenia endodontycznego oraz instrumentarium	K_F.W09	TS, W, S
W06	zna przyczyny i zasady postępowania w przypadku powikłań chorób układu stomatognatycznego	K_F.W14	TS, W, S
W07	zna metody terapeutyczne, ograniczania i znoszenia bólu oraz ograniczenia lęku i stresu	K_F.W17	TS, W, S
W08	zna zasady znieczulenia w zabiegach stomatologicznych i podstawowe środki farmakologiczne	K_F.W19	TS, W, S
U01	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną	K_F.U01	S
U02	przeprowadza badanie fizykalne pacjenta	K_F.U02	S
U03	wyjaśnia pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustala sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie	K_F.U03	S
U04	przekazuje pacjentowi lub jego bliskim złe informacje o stanie zdrowia	K_F.U04	S
U05	interpretuje wyniki badań dodatkowych	K_F.U06	TS, W, S
U06	ustala wskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego	K_F.U07	TS, W, S
U07	zna profilaktykę chorób jamy ustnej	K_F.U08	TS, W, S
U08	Zna zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu żucia, urazów zębów i kości szczęk	K_F.U09	TS, W, S
U09	proceedzi leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk	K_F.U10	S
U10	zna zasady postępowania w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych	K_F.U11	TS, W, S
U11	proceedzi bieżącą dokumentację pacjenta, wypisuje skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne	K_F.U13	S

U12	przedstawia wybrane problemy medyczne w formie ustnej lub pisemnej, w sposób adekwatny do poziomu odbiorców	K_F.U15	S
U13	opisuje zmiany patologiczne komórek, tkanek i narządów według podstawowych mechanizmów	K_F.U16	TS, W, S
U14	dobiera i wykonuje właściwe testy wskazujące na liczebność bakterii próchnicotwórczych w jamie ustnej	K_F.U17	TS, W, S
U15	ustala leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego	K_F.U18	TS, W, S
U16	stosuje odpowiednie leki w czasie i po zabiegu stomatologicznym celem zniesienia bólu i lęku	K_F.U19	S
K01	wykazuje nawyk samokształcenia i uczenia się przez całe życie	K_K01	S
K02	akceptuje potrzebę standardów etycznych i uwarunkowania prawne związane z wykonywanym zawodem	K_K02	S
K03	okazuje szacunek wobec pacjenta, grup społecznych oraz troskę o ich dobro i bezpieczeństwo	K_K05	S
K04	rozumie potrzebę zachowania tajemnicy lekarskiej i poszanowania praw chorego	K_K09	S

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć

Ip. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć							
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy	
1.	K_F.W03	X	X		X				
2.	K_F.W05	X	X		X				
3.	K_F.W07	X	X		X				
4.	K_F.W08	X	X		X				
5.	K_F.W09	X	X		X				
6.	K_F.W14	X	X		X				
7.	K_F.W17	X	X		X				
8.	K_F.W19	X	X		X				
9.	K_F.U01				X				
10.	K_F.U02				X				
11.	K_F.U03				X				
12.	K_F.U04				X				
13.	K_F.U06	X	X		X				
14.	K_F.U07	X	X		X				
15.	K_F.U08	X	X		X				
16.	K_F.U09	X	X		X				
17.	K_F.U10				X				
18.	K_F.U11	X	X		X				
19.	K_F.U13				X				
20.	K_F.U15				X				
21.	K_F.U16	X	X		X				
22.	K_F.U17	X	X		X				
23.	K_F.U18	X	X		X				

24.	K_F.U19				X				
25.	K_K01				X				
26.	K_K02				X				
27.	K_K05				X				
28.	K_K09				X				

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
Lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
semestr zimowy			
Wykłady:			
TK 01	Organizacja i metody pracy w nowoczesnym gabinecie stomatologicznym w świetle ergonomii.	1	U11
TK 02	Endodoncja minimalnie inwazyjna. Leczenie pulpopatii odwracalnych.	2	W01, W02, W03, W05, W07, W08, U06, U08, U15
TK 03	Etiologia i diagnostyka chorób miazgi i tkanek okołowierzchołkowych.	1	W01, W04, W05, U05, U13
TK 04	Znaczenie długości roboczej w leczeniu endodontycznym. Metody pomiaru.	2	W05, U08
TK 05	Płukanie kanałów korzeniowych.	2	W05, U08
TK 06	Nowoczesne techniki opracowania kanałów korzeniowych.	2	W05, U08
TK 07	Nowoczesne techniki wypełniania kanałów korzeniowych.	2	W05, U08
TK 08	Ponowne leczenie endodontyczne.	1	W04, W05, W06, U08, U10, U15
TK 09	Strategie odbudowy utraconych tkanek zęba po leczeniu endodontycznym.	1	W03, U06, U08, U15
TK 10	Resorpcje – diagnostyka i leczenie.	1	W05, U05, U06, U08, U15
Seminaria:			
TK 01	Ustalenie planu profilaktyczno-leczniczego w zależności od indywidualnego określenia ryzyka choroby próchnicowej.	1	W01, W02, U05, U07, U14, U15
TK 02	Etiologia i diagnostyka chorób miazgi.	1	W01, W02, W03, U05, U13
TK 03	Próchnica wtórna. Wskazania do naprawy lub wymiany wypełnień.	1	W03, W06, U05, U06, U08, U10, U14, U15
TK 04	Morfologia jam zębowych a leczenie endodontyczne. Dostęp pierwotny i wtórny.	1	W02, W05
TK 05	Anatomiczne odbudowy bezpośrednie w odcinku bocznym uzębienia. Postępowanie kliniczne w anatomicznych rekonstrukcjach zmineralizowanych tkanek zęba.	1	W03, U06, U08, U15
TK 06	Znaczenie procedury płukania w dezynfekcji kanału korzeniowego.	1	W05, U08

Ćwiczenia:			
TK 01	Praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy teoretycznej w trakcie ćwiczeń klinicznych u pacjentów.	84	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08 U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16 K01, K02, K03, K04
Semestr letni			
Wykłady:			
TK 01	Endodontyczne stany nagłe.	1	W01, W04, W05, U05, U06, U08, U15
TK 02	Powikłania w leczeniu endodontycznym.	1,5	W04, W05, W06, U05, U10, U15
TK 03	Zespoły endo-perio.	1	W01, W04, W05, U05, U06, U08, U15
TK 04	Kliniczne aspekty, wykrywanie i eliminacja ognisk zakażenia.	1	W04, W06, U05, U06, U07, U08, U10, U15
TK 05	Chirurgiczne zabiegi w leczeniu kanałowym.	1	W04, W05, W06, W07, W08, U06, U08, U10, U15
TK 06	Klasyfikacja i postępowanie w przypadkach urazów zębów u dorosłych.	1	W03, W05, W07, W08, U05, U06, U08, U15
TK 07	Złamania podłużne zębów u dorosłych.	1	W03, W05, U05, U06, U08, U15
TK 08	Postępowanie stomatologiczne u pacjenta z chorobami ogólnoustrojowymi.	2	W01, W02, W04, U05, U06, U08, U15
TK 09	Jatrogenia w stomatologii, błędy i powikłania w leczeniu stomatologicznym.	1	W05, W06
TK 10	Endodoncja regeneracyjna.	1,5	W04, W05, U06, U08
Seminaria:			
TK 01	Rentgenodiagnostyka w endodoncji.	1	W04, U05
TK 02	Anatomiczne odbudowy bezpośrednie w odcinku przednim uzębienia. Wskazania, technika, materiały.	1	W03, U06, U08, U15
TK 03	Przebarwienia zębów leczonych endodontycznie i metody ich wybielania.	1	W03, U06, U08, U10,

			U15
TK 04	Diagnostyka, zapobieganie, plan profilaktyczno-leczniczy pacjenta z ubytkami erozyjnymi i abrazyjnymi. Metody leczenia ubytków niepróchnicowego pochodzenia.	1	W01, W02, W03, W07, W08, U06, U07, U08, U15
TK 05	Ogniska zakażenia, antybiotykoterapia w endodoncji.	1	W04, W06, U05, U06, U07, U08, U10, U15
TK 06	Przebarwienia zębów żywych i ich wybielanie.	1	W03, U06, U08, U15
Ćwiczenia:			
TK 01	Praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy teoretycznej w trakcie ćwiczeń klinicznych u pacjentów.	84	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08 U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16 K01, K02, K03, K04

Normy procedur wymagane do zaliczenia roku:

24 wypełnienia (12 wykonanych samodzielnie, w tym 6 rekonstrukcji zęba po leczeniu endodontycznym)
6 zębów z zakończonym leczeniem endodontycznym (3 zęby różnych grup leczone samodzielnie)
3 zęby leczone biologicznie (łącznie w trakcie IV i V roku)

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa

1. Stomatologia zachowawcza z endodoncją. Zarys kliniczny. Zbigniew Jańczuk, Urszula Kaczmarek, Mariusz Lipski. Wyd. 2014
2. Kariologia współczesna. Postępowanie kliniczne. Danuta Piątowska. Wyd. 2009
3. Współczesna endodoncja w praktyce. Bolesława Arabska-Przedpeńska, Halina Pawlicka. Wyd. 2012
4. Endodoncja wieku rozwojowego i dojrzałego. M. Barańska-Gachowska wyd. III tom I i II, Czelej, Lublin, 2021.

Literatura uzupełniająca

1. Stomatologia Zachowawcza Tom I i II. Theodore M. Roberson, Harald O. Heymann, Edward J. Swift Jr. Praca zbiorowa pod redakcją Stanisława Suliborskiego. Wyd. 2010
2. Endodoncja wieku rozwojowego i dojrzałego. Autor: Maria Barańska-Gachowska, red. Lidia Postek-Stefańska. Wyd. 2011
3. Kliniczne postępowanie w kanałowym leczeniu zębów. Halina Pawlicka. Wyd. 2007

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	210
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	
Przygotowanie do egzaminu	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	
Punkty ECTS	11
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

TS – test semestralny

i inne